

Magnus Hovda
Hovdavegen 190
4130 HJELMELAND

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Løyve til utsetjing av utanlandske treslag til skogproduksjon sitkagran og douglasgran, Hovda gnr/bnr 90/1 Hjelmeland

Magnus Hovda har søkt om å planta sitkagran og douglasgran på gnr/bnr 90/1 i Hjelmeland kommune i Rogaland. Områda for sitkagran er på til saman om lag 27,5 dekar og er i avverka plantefelt med tidlegare hemlock, douglasgran, edelgran, samt noko edellauvskog og noko naturskog med furu. Området for douglasgran er om lag 7 dekar og er på tidlegare plantefelt med douglasgran. Vår vurdering er at utsetjinga i liten grad medfører risiko for vesentlege uheldige følgjer for naturmangfaldet. Søkar får på bestemte vilkår løyve til å setja ut 6 875 sitkagran og 1 750 douglasgran på eigdommen.

Me viser til søknader, mottatt 03.12.2014, og meir utfylte søknader mottatt 05.02.2015, der du søker om å planta utanlandske treslag til skogproduksjon på gnr/bnr 90/1 i Hjelmeland kommune.

Heimel

Utsetjing av utanlandske treslag krev godkjenning frå Fylkesmannen i samsvar med *forskrift om utsetjing av utanlandske treslag til skogbruksformål (25.05.2012 nr. 460, jf. naturmangfaldlova kap. IV.*

Søknaden

Du har søkt om å planta til tri felt på til saman omlag 20 daa med 5 000 plantar av sitkagran, og eit felt på 10 daa med 2 500 plantar av douglasgran. Ved nærare oppmåling av felta med kartverktøy, viser det seg at dei tri felta med sitkagran tilsvarar 28 daa (A), 3 daa (B) og 0,5 daa (C). Til saman vert dette om lag 31,5 daa. Feltet for douglasgran vert målt til 7 daa (D) (sjå kartvedlegg), noko som tilsvarar 1750 tre

Det aktuelle arealet er på eigdommen din 90/1 i Hjelmeland.

Du ønskjer å planta skjermar med sitkagran for å skjerma annan skog (felt A-C), då sitkagrana er eit hardført treslag som toler mykje vind. Norsk gran toler ikkje vinden så godt som sitkagrana og, og det har vore store stormskader i skogen som vaks der før.

Du ønskjer å planta douglasgran fordi dette er eit treslag med god tilvekst og høg prosent kjerneved.

Fylkesmannen si vurdering

Formålet med forskrifta er å hindra at planting av utanlandske treslag gir uheldige konsekvensar for naturmangfaldet. Det er sentralt å sikra at forvaltingsmåla for naturtypar og artar ikkje blir trua av dei framande artane, direkte eller indirekte, jf. naturmangfaldlova §§ 4 og 5. Alle offentlege vedtak som kan ha verknader for naturmangfaldet skal vurderast etter naturmangfaldlova §§ 8 – 12.

§8 set krav om at vedtak bygger på kjend kunnskap. Sitkagran er vurdert av Artsdatabanken som ein art med svært stor risiko for naturleg spreiding med skadelege økologiske verknader for norsk natur (Norsk svarteliste 2012), noko det skal vera høg terskel for å gje løyve til å setja ut. Douglasgran er vurdert til ikkje å utgjera ein nemneverdig økologisk risiko.

Tabellen under viser kartlagde prioriterte naturtypar og raudlista artar nærare enn 2 km frå eitt av dei to utplantingsområda, retning frå feltet og kva verdi dei har. Me har vidare vurdert påverknaden på prioriterte naturtypar og raudlista artar i ein avstand på 5 km frå utplantingane.

Områdenamn	Naturtype	Verdi	Avstand til utsetjingsområdet	Retning frå utsetjingsområdet
Søraust for Skitnamyr	Kystfuruskog m/ barlind (VU) ask og raggtelg (NT)	B – viktig	0 m	Sørvest for felt D
Sør for Hovda*	Store gamle tre m/ hole eiker og liten praktkrinslav (VU)	A – svært viktig	50 m	Sørvest for felt A
Kotatjørna	Rik kulturlandskapssjø m/ask (NT)	B – viktig	140 m	Nordvest for felt D
Hovdeidet	Rik edellauvskog m/ Opegrapha vermicellifera (VU) og ask (NT)	B – viktig	200 m	(Sør)vest for felt A
Myr vest for Gudlåsen	Kystmyr	C – lokalt viktig	350 m	(Nord)aust for felt B
Randøy m/ Kåda naturreservat	Kystfuruskog m/ barlind (VU)	A – svært viktig	420 m	Nord for felt D
Nord for Kota*	Naturbeitemark m/ prakthinnelav (EN), Degelia cyanoloma, barlind (VU) og ask (NT). Store gamle eiker.	A – svært viktig	750 m	Nord(vest) for felt D
Nordaust for Breiavik	Kystfuruskog	C – lokalt viktig	900 m	(Nord)vest for felt D
Sørvest for Sandanger	Store gamle tre m/ Catapyrenium psoromoides (CR) og Gyalecta truncigena (VU)	A – svært viktig	980 m	Nordaust for felt B og D
Børøysundet nord	Ålegrassamfunn	B – viktig	1 km	Sørvest for felt A
Børøysundet sør	Ålegrassamfunn	B – viktig	1,1 km	Sørvest for felt A
Nordnordaust for indre Sandanger	Store gamle tre m/ Thelopsis rubella (VU)	B – viktig	1,21 km	Nordaust for felt B og D
Foreneset	Ålegrassamfunn	A – svært viktig	1,22 km	(Nord)vest for felt D
Nord for indre Sandanger	Hagemark m/ Catapyrenium psoromoides (CR) og Gyalecta truncigena (VU)	A – svært viktig	1,24 km	Nordaust for felt B og D
Nordvest for Sandanger*	Store gamle eiker	A – svært viktig	1,30 km	Nordaust for felt B og D
Svansholmen	Ålegrassamfunn	A – svært viktig	1,35 km	Nordvest for felt A
Aust for Randa	Sørvende berg og rasmarker m/ barlind (VU)	C – lokalt viktig	1,46 km	Nordvest for felt D
Søylå	Pollar m/ beitesteinmose (VU), sporemose og strandsnipe (NT)	B – viktig	1,57 km	(Nord)vest for felt D
Heimre Børøyholmen	Rikt strandberg	B – viktig	1,7 km	Sør(vest) for felt A
Søre Børøyholmen	Strandeng	B – viktig	1,85 km	Sør(vest) for felt A
Fisterfjellet V	Rik edellauvskog m/ Thelotrema macrosporum (EN), raudflekklav, Gyalecta truncigena, Thelopsis rubella, Arthonia didyma, Pachyphiale carneola, (VU).	B – viktig	1,90 km	Søraust for felt C

*Utvald naturtype «Hole eiker»

Plantefelt B legg beslag på areal som tidlegare har hatt plantefelt med hemlock. Plantefelt C legg beslag på eit areal kor det har vakse norsk gran, hemlock og vill furu. Plantefelt D legg beslag på eit tidlegare plantefelt med douglasgran. Her er ingen registreringar av trua artar eller naturtypar.

Arealet som er omsøkt til plantefelt A legg beslag på tidlegare plantefelt med edelgran og avverka douglasgran, samt eit felt med edellauvskog. Felt A inneheld også ein del store gamle eiker. Store eiker med omkrins på minst 2 meter, eller synleg hole eiker med omkrins på minst 95 cm inngår i den utvalde naturtypen «Hole eiker» etter forskrift av 13. mai 2011 om utvalde naturtypar § 3. Desse eikene er levestad for mange andre, og ofte sjeldne og trua artar, og er difor svært viktige. Ein kan ikkje utan vidare hogga slike eiker, då det tar veldig lang tid å få opp nye tre som kan erstatta dei. Det er også viktig å ta vare på ein del mindre og yngre tre, slik at artane som er avhengige av eika ikkje forsvinn når dei gamle og store eikene til slutt døyr/forsvinn. Dette er nok også noko av årsaka til at det etter forskrift om berekraftig skogbruk heller ikkje er lov med treslagskifte i edellauvskog med middels eller høg bonitet.

Med bakgrunn i dette har Fylkesmannen tatt ut arealet med edellauvskog (4,1 daa) frå plantefelt A, (sjå kartvedlegg).

For å unngå å skada dei einskilde eiketrea, bør det heller ikkje plantast for nær opptil desse.

Områda rundt utsetjingsområda B, C og D er heilt omslutta av skog, både planta og naturleg. Felt A er også i hovudsak omslutta av skog, men feltet grensar også mot areal med beitemark og noko dyrka mark som er i aktiv bruk.

Ut frå føre-var-prinsippet (§9) er det viktig å sikra seg mot framtidig frøspreiing frå plantefeltet. Rutinar for internkontroll, eller eit system som på annan måte hindrar at utsetjinga påfører økosystemet skade, må innarbeidast i verksemda, og skal kunna visast fram etter førespurnad frå kontrollerande etat. I samband med utsetjing av utanlandske treslag er det spesielt viktig at ein har eit system for tiltak som minskar risikoen for spreiding.

Påverknad av økosystemet skal vurderast ut frå samla belastning som økosystemet er, eller blir utsett for (§10).

Bortsett frå det vesle feltet med edellauvskog i felt A, kan me i dette høvet kan ikkje sjå at tiltaket direkte legg beslag på, eller vesentleg truar, stadeigne naturkvalitetar. Eit område med kystfuruskog rett ved sida av feltet for douglasgran (felt D) er den næraste prioriterte naturtypen. Sitkagran og douglasgran har ikkje så lett for å spreia seg naturleg til andre skogtypar. Då er myr, kystlynghei og andre opne naturtypar meir utsette. Det er 350 meter til næraste opne naturtype, som er ei lokalt viktig kystmyr vest for Gudlåsen. Både denne, og dei andre opne naturtypane i nærleiken, ligg nord eller vest for dei omsøkte felta. Vanleg vindretning er vest og nordvest – noko som gjer at det vil vera lite sannsynleg at sitkagrana og douglasgrana spreier seg vestover og nordover. Det er også eksisterande skog, både planta og naturleg, mellom dei omsøkte felta og dei opne prioriterte naturtypane. Denne skogen vil fanga opp mesteparten av frøa frå sitkagrana og douglasgrana, og samstundes verka som eigne frøkjelder til dei prioriterte naturtypane.

Ettersom sitkagrana og douglasgrana her skal plantast i eit område med mykje annan planteskog og framande treslag, og eksisterande plantefelt med utanlandske treslag, norsk gran eller lauskog er mykje nærare dei prioriterte naturtypane og raudlista artane enn dei omsøkte felta, vil dei omsøkte bestandane utgjera ein minimal skilnad på det totale frøpresset. Fylkesmannen i Rogaland vurderer ei gjenplanting med sitkagran i område som alt har mykje sitkagran og framande treslag, vil ha liten til ingen ekstra negativ påverknad på økosystemet i området.

§11 adresserer ansvaret for eventuelle skadar på naturmiljøet til tiltakshavaren. Kostnadar ved å bøta på eventuelle skadar, eller ved å førebyggja skadar, skal dekkast av tiltakshavar, så langt dei er innanfor rimelege grenser.

Driftsmetodar og teknikkar skal i utgangspunktet ta best mogleg omsyn til naturmiljøet, slik at resultatet gir dei beste samfunnsmessige resultata (§12).

Du søker om å planta i eit område med mykje sitkagran, lerk, norsk gran og andre framande treslag, slik at plantinga utgjer ei lita endring av frøpresset på områda rundt. Ei god stund framover vil det aller meste av frøspreiinga stamma frå sitkagran og douglasgran etablert før denne godkjenningssordninga tredde i kraft i 2012. Søkar pliktar seg til å hindra spreiking frå det tidspunktet sitkagran og douglasgran planta før 2012 er avverka. Dette vil i praksis seia lukiing, hogst og fjerning av sitkagran- og douglasgranoppslag som er utanfor feltet. For at dette skal kunna gjennomførast i praktis, kan det vera aktuelt å skriva avtalar med naboane for å sikra at du kan gå inn og fjerna spreidd sitkagran på deira eigedom, dersom det skulle bli aktuelt.

Det er langt til naboeigedommane, og der er det stort sett etablert skog, dyrkamark og beitemark som er godt i hevd, så der er det liten sjanse for at frø frå dei omsøkte plantefelta skal kunna etablere seg.

Under føresetnad av at framtidig spreiking av sitkagran og douglasgran blir overvaka og handtert som nemnt, kan me ikkje sjå at den omsøkte plantinga vil vera til vesentleg skade for naturmangfaldet.

Dette dokumentet må gjerast kjent og overførast samtidig som eventuelt eigarskifte til ny eigar.

Vedtak og vilkår

Fylkesmannen gir med dette løyve til å setja ut til saman 6 875 sitkagran på 27,5 daa og 4 000 douglasgran på 7 daa, avmerka på kart vedlagt løyvet.

Vilkår:

- Spreiing frå sitkagran og douglasgran etablert frå bestandar etter dette løyvet skal overvakast og fjernast.
- Skogeigar skal utarbeida ein plan for internkontroll som skal visast fram ved eventuelle tilsyn. I tråd med § 10 i forskrifta skal denne minst innehalda:
 - Rutinar du følgjer for å sikra at krav i eller i medhald av *forskrift om utsetjing av utanlandske treslag*, samt vilkår i dette løyvet vert følgde.
 - Rutinar du følgjer dersom det oppstår avvik, samt opplysingar om kven som er ansvarlege for at rutinane bli følgde.
 - Rutinar du følgjer for å hindra at avvik gjentar seg og opplysingar om kven som er ansvarlege.
- Trea skal hoggast seinast ved biologisk hogstmogen alder.
- Det skal ikkje setjast att livslaupstre av utanlandske treslag ved hogst (jf. forskrifta).
- Ved avvik frå vilkåra eller forskrifta kan ansvarleg styresmakt oppheva, endra, eller setja nye vilkår i løyvet i samsvar med naturmangfaldloven § 67. Ved eventuelt pålegg om tilbakeføring av areala vil kostnadene bli lagde på skogeigar.
- Store eller hole eiketre skal ikkje hoggast, og det skal heller ikkje plantast for nær opptil desse trea.

Dette løyvet er gyldig i 5 år frå den dato det er gitt. Dersom tiltaket ikkje er gjennomført innan fristen, og det ikkje ligg føre søknad om utsett frist, vert løyvet automatisk trekt tilbake.

Klage

Du kan klaga på vedtaket innan 3 veker etter du har mottatt dette brevet, jf. forvaltningslova sine reglar. Ein eventuell klage skal sendast til Fylkesmannen i Rogaland. Dersom Fylkesmannen ikkje gjer om eige vedtak, skal klagen handsamast av Miljødirektoratet.

Med helsing

Per Kristian Austbø
ass. fylkesmiljøvernssjef

Torborg Berge
rådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk av Fylkesmannen i Rogaland og krev derfor ikkje signatur.

Sakshandsamar: Torborg Berge
Sakshandsamar telefon: 51 56 89 39
E-post: fmrotbe@fylkesmannen.no

Kopi til:
Hjelmeland kommune Vågavegen 116 4130 Hjelmeland
Miljødirektoratet Postboks 5672 Sluppen 7485 TRONDHEIM

Vedlegg:
Kart løyve til utsetjing av utanlandske treslag til skogproduksjon, Hovda gnr/bnr 90/1 Hjelmeland